

Kolodvorska ulica 3/a, 6215 Divača
Tel.: 05/731 09 30; Fax: 05/731 09 40
www.divaca.si; obcina@divaca.si

Št. zadeve: 350-0002/2013-16

Datum: 19.8.2013

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR

DIREKTORAT ZA PROSTOR

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

Zadeva: SMERNICE za pripravo državnega prostorskega načrta za park vetrnih elektrarn Senožeška brda

Zveza: Vloga Ministrstva za infrastrukturo in prostor, Direktorata za prostor, št. 35009-3/2013/10/01011350, z dne 17.7.2013

Na podlagi vloge Ministrstva za infrastrukturo in prostor, Direktorata za prostor, Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana (v nadaljevanju: MZIP, Direktorat za prostor) in četrtega odstavka 19. člena Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr. 57/12; v nadaljevanju: ZUPUDPP) daje Občina Divača, Kolodvorska ulica 3/a, 6215 Divača (v nadaljevanju: Občina Divača) naslednje

SMERNICE ZA PRIPRAVO DRŽAVNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA ZA PARK VETRNH ELEKTRARN SENOŽEŠKA BRDA

MZIP, Direktorat za prostor je z vlogo, št. 35009-3/2013/10/01011350, z dne 17.7.2013, prejeto dne 19.7.2013, zaprosilo Občino Divača za smernice za pripravo državnega prostorskega načrta za park vetrnih elektrarn Senožeška brda (v nadaljevanju: DPN PVE Senožeška brda).

Pobuda: DPN PVE Senožeška brda je dostopna na strežniku, do katerega je omogočen dostop preko spletnega naslova: <http://arhiv.mm.gov.si/mop/interno>.

Na podlagi 19. člena ZUPUDPP mora občina v roku 30 dni od prejema pobude koordinatorju podati smernice z vidika izvajanja njenih lokalnih javnih služb ter svoje usmeritve, povezane z njenimi interesi v območju državnega prostorskega načrta, in sicer z vidika njenih izvedenih prostorskih ureditev, prostorskih ureditev, načrtovanih z obstoječimi prostorskimi akti ter prostorskih ureditev, ki jih občine šele načrtujejo. Poleg smernic mora občina v tem roku koordinatorju podati tudi vse podatke iz njene pristojnosti, ki so pomembni za pripravo državnega prostorskega načrta, pa niso bili upoštevani pri pripravi pobude.

1. Prostorski akti, odloki in pravilniki, ki veljajo na območju predvidenega DPN PVE Senožeška brda in jih je treba upoštevati pri načrtovanih prostorskih ureditvah:

1.1 Planski akti Občine Divača:

- Dolgoročni plan Občine Sežana (Divača) za obdobje 1986-2000 (Uradni list SRS, št.14/88), usklajen z obveznimi prostorskimi sestavinami dolgoročnega plana SRS 1989 (Uradne objave, št.1/89), dopolnjen 1989 (Uradne objave, št.37/89), dopolnjen 1992 (Uradne objave, št. 5/92), dopolnjen 1993 (Uradne objave, št.18/93), dopolnjen za območje Občine Divača 1995 (Uradni list RS, št. 22/95), dopolnjen 1996 (Uradni list RS, št. 38/96), dopolnjen 1999 (Uradne objave, št. 27/99), spremenjen in dopolnjen 2003 (Uradni list RS, št.92/03), spremenjen in dopolnjen 2010 (Uradni list RS, št. 48/10) in
- Srednjeročni družbeni plan Občine Sežana (Divača) za obdobje 1986 – 1990 (Uradni list SRS, št. 14/88), usklajen za področje prometa 1989 (Uradne objave št. 4/89), dopolnjen 1989 (Uradne objave št. 37/89), dopolnjen 1992 (Uradne objave, št. 5/92), dopolnjen 1993 (Uradne objave, št. 18/93), dopolnjen za območje Občine Divača 1995 (Uradni list RS, št. 22/95), dopolnjen 1996 (Uradni list RS, št. 38/96), dopolnjen 1999 (Uradne objave, št. 27/99), spremenjen in dopolnjen 2003 (Uradni list RS, št. 92/03), spremenjen in dopolnjen 2010 (Uradni list RS, št. 48/10).

1.2 Prostorski ureditveni pogoji:

- Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih v Občini Divača (v nadaljevanju: Odlok o PUP; Uradni list RS, št. 45/05; 115/07 - obvezna razlaga; 119/08).

1.3 Akti, ki so v postopku priprave:

- Dopolnjeni osnutek Občinskega prostorskega načrta Občine Divača (v nadaljevanju: dopolnjeni osnutek OPN).

1.4 Odloki in pravilniki:

- Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Sežana (Uradne objave, št. 13/92-68; Uradni list RS, št. 68/95, 4/96 popr.).
- Odlok o občinskih cestah (Uradni list RS, št. 70/07, 88/11).
- Odlok o kategorizaciji občinskih javnih cest v Občini Divača (Uradni list RS, št. 48/10).
- Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode v Občini Divača (Uradni list RS, št. 107/09).
- Odlok o izvajanju obvezne lokalne gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 2/05, 24/09, 45/11, 52/11, 88/11).
- Odlok o urejanju, varstvu in vzdrževanju javnih zelenih površin ter otroških igrišč na območju Občine Divača (Uradni list RS, št. 103/07, 88/11).
- Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Divača (Uradni list RS, št. 64/08).
- Odlok o pogojih za dobavo in odjem vode na območju Občine Sežana (Uradne objave Primorskih novic, št. 20/91).
- Odlok o varstvenih pasovih Nanoških vodnih virov in ukrepih za zavarovanje kakovosti in količin pitnih voda (Uradni list RS, št. 37/97).

1.5. Odloki in pravilniki v pripravi:

- Osnutek Odloka o oskrbi s pitno vodo na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen, Sežana in delu občine Miren Kostanjevica.

2. Občinski prostorski načrt Občine Divača, ki je v postopku priprave

Občina Divača se nahaja v zaključni fazi priprave dopolnjenega osnutka OPN. Pri načrtovanju prostorskih ureditev za DPN je potrebno upoštevati izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine, načrtovane prostorske ureditve lokalnega pomena, pogoje za umeščanje objektov v prostor ter širitve ureditvenih območij naselij.

Še posebej je treba slediti *cilju* usmerjanja prostorskega razvoja skladno z varstvenimi usmeritvami in zahtevami s področja varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov in varstva kulturne dediščine ter sanacijo degradiranih območij. Razvoj krajine naj prednostno zagotavlja ohranjanje prepoznavne kakovosti krajine, naravne prvine krajinske zgradbe in spontanosti naravnih procesov ter varnega, privlačnega in prijetnega bivalnega okolja.

Glede na naravne enote in kulturne značilnosti je območje Občine Divača členjeno na posamezna krajinska območja; območje PVE Senožeška brda se načrtuje znotraj *krajinske enote Senožeško podolje in brda*. Razvoj te krajinske enote se usmerja k ohranjanju naravnih vrednot in varovanju kulturne krajine. Tu se ohranja kmetijska dejavnost (ovčereja, kozjereja) v obsegu, ki omogoča ohranitev krajinskih značilnosti območja. Turizem se usmerja v ekološke, nemasovne oblike (kolesarstvo, pohodništvo). Samo območje Senožeških brd pa ostaja tudi v bodoče neposeljeno in predstavlja prostor neokrnjene narave, ki se kot tak varuje.

Glede na cilje in razvojne usmeritve, ki si jih je Občina Divača zastavila, je evidentno, da želi prostor Senožeških brd ohraniti gozdnat in neobljuden, načrtovani park vetrnih elektrarn (s prevelikim številom načrtovanih vetrnic) pa bi predstavljal tujek v prostoru, ki je kot tak nezaželen.

3. Celovit strateški načrt za prostorski razvoj slovenskega dela Krasa:

Med Republiko Slovenijo in Republiko Italijo poteka čezmejni strateški projekt: Kras–Carso, v katerem sodeluje 17 projektnih partnerjev, vključno z vsemi kraškimi občinami na matičnem Krasu. Projekt se nahaja v zaključni fazi, rezultat projekta pa je že izdelan *Celovit strateški načrt za prostorski razvoj slovenskega dela Krasa* (v nadaljevanju: CSN) ter oblikovane *Smernice za prostorske izvedbene akte v občinah na Krasu*. Oba dokumenta bosta v kratkem potrjena na sejah občinskih svetov občin članic (tudi Občine Divača).

V CSN v poglavju 3. RAZVOJNE PRIORITETE KRASA, podpoglavje 3.1.2 Program: usklajeno načrtovanje gospodarskih dejavnosti na Krasu je določeno:

»Večji posegi (npr. elektrarne, gospodarske cone, poligoni, turistični kompleksi, infrastrukturni koridorji) v krajino pomenijo njeno razvrednotenje, ker posegi velikega merila niso skladni z značajem drobno strukturirane kraške krajine in so potencialni vir negativnih vplivov na okolje, zato se jih omejuje.«

V podpoglavju 3.3.4 Projekt: Oskrba Krasa z energijo pa je določeno še:

»Izkoriščanje sončne in vetrne energije v odprti krajini na Krasu je manj primerno zaradi vpliva na vizualno podobo krajine in zavarovane vrste živali. Pri umeščanju vetrnih in sončnih elektrarn v prostor je vidni vpliv eden izmed pomembnejših vplivov. Značilnosti in razsežnosti posega, tako postavitve objektov kot omrežij (daljnovodov, cestne infrastrukture) vplivajo na trajne spremembe krajinske slike v razmeroma velikem vplivnem območju. Na oceno vpliva na vidne značilnosti vpliva predvsem stanje prostora, raba prostora, oblikovanost reliefa, obiskanost območja in vidna izpostavljenost lokacij.«

Območje načrtovanega DPN PVE Senožeška brda sicer ni del matičnega Krasa, sodi pa v njegovo vplivno območje.

4. Ostale zahteve in priporočila:

V planskih aktih Občine Divača je že določena prostorska ureditev – park vetrnih elektrarn Dolenja vas, ki naj bi se gradil v več fazah (poglavje 11. ZASNOVA RAZVOJA DEJAVNOSTI V PROSTORU, točka 11.9. ZASNOVA ENERGETIKE; podrobnejši pogoji izgradnje so določeni v 22.b členu Odloka o PUP). Polje vetrnih elektrarn Dolenja vas je predvideno tudi v dopolnjenem osnutku OPN, s tem Občina Divača vzpodbuja uporabo obnovljivih virov energije (pri vzpodbujanju koncepta energetske neodvisnosti Občina sicer daje prednost drugim virom energetske neodvisnosti, zlasti izkoriščanju lesne biomase).

Glede na to, da vetrne elektrarne predstavljajo izrazit poseg v prostor (s številnimi, v tem trenutku nekaterimi še neznanimi negativnimi učinki) ter ob predpostavki, da bo že park vetrnih elektrarn na Griškem polju pustil velik pečat na naravno krajino, **Občina Divača nasprotuje prevelikemu številu vetrnih elektrarn.**

V kolikor bo vseeno prišlo do nadaljnjih postopkov v pripravi DPN PVE Senožeška brda, Občina Divača podaja naslednje zahteve:

- Predhodno naj se preveri dejanski potencial (privlačnost) prostora in ranljivost prostora za vetrne elektrarne, pri čemer se preverja alternativne rešitve lokacij in tehnologij ter upošteva ekonomska upravičenost investicij.
- **Občina Divača se s stojišči VE 1–12, 14, 15, 17, 18, 35, 47–50, 53–66, 69 ne strinja.** Prav tako se ne strinja s stojišči VE 13, 16, 19–22, 38, 44–46, 51, 52, 67, 68, 70–73, ki so v pobudi že opredeljena kot neizvedljiva stojišča.

Ob upoštevanju v nadaljevanju podanih zahtev so pogojno sprejemljiva stojišča 24, 27–29, 33, 34, 36, 37, 39–43, ki se nahajajo na že degradiranem območju med avtocestnim in energetske koridorjem (DV 1x400 KV Beričevo–Divača in DV 1x220 KV Kleče–Divača).

Eventualno se dodatne lokacije stojišč lahko išče na območju med že omenjenima koridorjema (avtocestnim in energetske), in sicer v smeri proti RTP Divača do planote Zajčica.

- Pri preverjanju lokacij stojišč je bistvena komponenta tudi odmik vetrnic od bivalnega okolja. Zgolj zakonodaja, ki velja za hrup (Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09, 62/10)) glede na prakso, izkušnje in številne študije/raziskave iz tujine, kjer imajo delujoče vetrnice že dalj časa, ne zadošča, ker so prisotni tudi drugi vplivi, ki pa v Sloveniji še niso raziskani in niso pravno regulirani. Zato je za določitev odmika od bivalnega okolja potrebno:
 - a) Upoštevatı najboljše mednarodne prakse o določanju odmikov elektrarn od bivalnega okolja.
 - b) Upoštevatı obstoječe relevantne znanstveno podprte študije in raziskave o vplivih elektromagnetnega sevanja in hrupa (na vseh oddajnih frekvencah – slišnega in neslišnega z vidika slušnega zaznavanja človeka), ki ga povzročajo vetrnice na zdravje in počutje ljudi.
 - c) Na primeru delovanja testne vetrnice izdelati preliminarno neodvisno strokovno študijo o vplivu vetrne elektrarne na okolje ter zdravje ljudi, pri čemer se preverja zlasti vpliv elektromagnetnega sevanja, hrupa in nizkofrekvenčnih zvokov na zdravje in počutje ljudi.
- V kolikor bi do izgradnje PVE Senožeška brda prišlo, se zahteva redno kontrolo vplivov njenega delovanja na zdravje ljudi, živali in okolje. V primeru ugotovljenih negativnih vplivov je treba zagotoviti ustrezno pravno varstvo in odškodnine.
- Zaradi degradacije prostora, zmanjšane vrednosti stavbnih zemljišč v bližnjih naseljih, omejitve kmetijske, gozdarske in lovske dejavnosti, zaščitnih pasov in nasploh velikega posega v prostor bodo lastniki zemljišč na območju KS Senožeče utrpeli številne neugodnosti, zato mora biti določeno finančno nadomestilo (v obliki letne rente) in druge materialne ugodnosti tako krajanom naselij KS Senožeče kot tudi Občini Divača, kar se uredi v obliki pogodbenega razmerja pred nadaljevanjem postopka umeščanja načrtovane ureditve v prostor.
- Investitor se mora tudi obvezati, da bo posebej prispeval nepovratna sredstva za nabavo in obnavljanje dodatne opreme gasilske enote, enote civilne zaščite in zdravstvene ustanove v Senožečah, kar bo omogočalo optimalno pripravljenost v primeru intervencije za zagotavljanje varstva okolja ter varnosti občanov in njihovega premoženja.

- S pridobitvijo gradbenega dovoljenja za PVE Senožeška brda je investitor dolžan ustanovi poseben sklad, v katerega se letno stekajo sredstva namenjena razgradnji objektov po zaključenem obratovanju in revitalizaciji območja. Investitor Občini Divača v ta namen izda ustrezno bančno jamstvo pred nadaljevanjem postopka umeščanja načrtovane ureditve v prostor.
- Pri načrtovanju PVE Senožeška brda se upošteva smernice Kraškega vodovoda Sežana d.o.o. (npr. o določitvi ustreznih varovalnih ukrepov v vplivnem območju objektov in naprav javnega vodovoda, sočasni izgradnji vodovoda in kablovoda ...) in smernice Komunalno stanovanjskega podjetja d.d. Sežana.
- Ker dostavljeno gradivo ne obravnava končne variante izvedbe posega v prostor in niso znani vsi negativni učinki na razvoj in življenje občanov, bo Občina Divača zahtevala vse izravnalne ukrepe zaradi negativnih in omejevalnih učinkov, ki bi jih imela umestitev PVE Senožeška brda v prostor.

Župan Občine Divača
Drago Božac

[Handwritten signature in blue ink]

Priloge:

- Smernice Kraškega vodovoda Sežana, z dne 9.8.2013
- Smernice Komunalno stanovanjskega podjetja d.d. Sežana, z dne 12.8.2013
- Mnenje Parka Škocjanske jame Slovenija glede načrtovanega DPN za PVE Senožeška brda, z dne 6.8.2013
- Predlog lovske družine Senožeče v zvezi s pobudo za pripravo DPN za PVE Senožeška brda, z dne 5.8.2013
- Zabeležka zbora krajanov KS Senožeče, z dne 7.8.2013 in Zapisnik 14. redne seje sveta KS Senožeče, z dne 13.8.2013
- CD z digitalnimi podatki

VROČITI:

1. Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Direktorat za prostor, Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana (osebna vročitev),
2. arhiv, tu.